

4V-hankkeen julkaisuja

Kaikki julkaisut saatavilla netissä osoitteissa:

www.4v.fi/julkaisut

www.4v.fi/selvitykset

1. Kestävä asuminen

Elä ihmisiksi – Lyhytohjelmia asumisen arjesta

Humoristinen sarja kerrostalossa asumisesta virittelemään keskustelua ja toimintaa. Sopivat mm. kavereille jaettavaksi, nettisivuille linkitettäväksi tai asukasilloissa näytettäväksi.

Kestävän asumisen työkalupakki vuokratotalyhtiöille

Työkaluja yhtiöille kestävän kehityksen johtamiseen; toiminnan osa-alueiden katselmointiin ja arviointiin sekä kestävän kehityksen ja ympäristöohjelman tekoon.

Koulutuspaketteja yhdessä oppimiseen

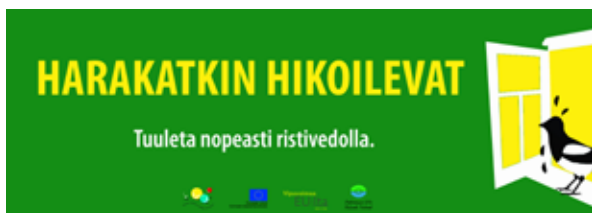
Koulutuskokonaisuuksia, joita asukkaat ja henkilöstö voivat käyttää itsenäisesti – käyttäjän ei tarvitse olla asiantuntija. Aiheina: viestintä ja vuorovaikutus taloyhtiössä, kestävä asuminen, energia & vesi asumisessa, jätteet ja niiden vähentäminen asumisessa.

Onko keke kotona? Opas kestävään asumiseen

Vinkkejä ekologiseen ja yhteisölliseen asumiseen, ytimekäs katsaus vuokra-asujan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä hyviä käytännön esimerkkejä siitä, miten asukkaat voivat järjestää erilaisia tapahtumia, kerhoja ja retkiä.

Rapussa raikaa -rappuvinkit

12 erilaista vinkkiä kestävään asumiseen kerrostalossa. Myös englanniksi. Vinkit on tarkoitettu kenen tahansa asukasaktiivin, asukastoimikunnan tai taloyhtiön käyttöön. Vinkkejä voi kiinnittää esimerkiksi rappujen ilmoitustauluille, käyttää hyödyksi esityksissä tai asukastoimikunnan kokouksessa. Myös ympäristö- ja energiaekspertit voivat viestiä kestävästä asumisesta vinkkien avulla.

Vinkkejä asumiseen -opas (erityisesti maahanmuuttajille)

Tietoa vuokra-asumisesta ja kodin kunnossapidosta, vinkkejä rahan ja ympäristön säästämiseen sekä neuvoja hyvään rinnakkaiseloon naapurien kanssa. Opas on laadittu selkosuomeksi ja sopii erityisesti maahanmuuttajille. Saatavilla myös englanniksi, venäjäksi, somaliksi, arabiaksi, soraniksi.

2. Alueellinen asukastoiminta ja kestävä kehitys

Asukastilat Helsingissä

Esitteessä kuvataan 40 kaikille avointa tai erityisryhmille tarkoitettua helsinkiläistä asukastilaa, jotka tarjoavat mahdollisuuksia harrastuksiin ja yhdessäoloon.

Virtaa verkostoitumisesta – joukossa on voimaa -esite

Kooste eri malleista alueellisen asukastoiminnan aktivoimiseen ja tukemiseen. Tarjoaa tukea alueellisten asukasjärjestöjen ja -yhdistysten työhön sekä vinkkejä kaupunkien aluetyötä tekevien keskinäiseen yhteistyöhön.

Jätelajittelukortit

Mihin jäteastiaan loisteputki kuuluu? Mitä kannattaisi tehdä rikkinaiselle huonekalulle? Jätelajittelukortit on peli, jolla voi testata tai petrata lajittelutaitojaan. Sopii niin järjestöille, kouluille, työpaikoille kuin taloyhtiötoimintaan.

Keke mukaan kuvioihin – vinkkejä kestävään järjestötoimintaan

Tiivis vinkkipaketti, jossa on esitely ideoita ja työkaluja kestävästä kehityksestä edistämiseksi järjestöjen, yhdistysten ja paikallisyhteisöjen toiminnassa. Sisältää toimijoilta kerättyjä kokemuksia heidän hyväksi toteamistaan käytännöistä sekä kestävästä toiminnan tarkastuslistan, joka on saatavissa myös erillisenä esitteenä. Opas on julkaistu myös ruotsiksi.

Keke mukaan kuvioihin -koulutuspaketit

Ympäristöystävällinen tapahtuma - Suunnittele ja toteuta!

Koulutuspaketti on tarkoitettu kaikille tapahtumia järjestäville. Koulutus voidaan räätälöidä erikseen pieniä tai isoja tapahtumia järjestäville.

Kestävä kehitys mukaan toiminnan suunnitteluun

Koulutuspaketti on tarkoitettu järjestöjen ja yhdistysten puheenjohtajille, toiminnanjohtajille ja muille toimintaa kehittäville sekä järjestöjen kanssa toimiville kunnan työntekijöille, esimerkiksi nuoriso-ohjaajille ja aluetyötä tekeville.

Koulutuspaketit selkosuomeksi: Onni ja kuluttaminen sekä Energian- ja vedensäästö

Erityisesti maahanmuuttajille suunnatut keskustelevat koulutuspaketit. Toisessa käsitellään onnen ja kuluttamisen välisiä yhteyksiä ja toisessa paneudutaan energian- ja vedensäästöön. Koulutuspaketteihin kuuluu ohje, jossa on vinkkejä koulutusten vetämiseen osallistavasti ja keskustelevasti.

Miten Suvelassa viihdytään?

– nuorten ajatuksia Suvelasta asuinpaikkana

Selvityksessä haetaan vastauksia siihen, miten suvelalaiset 13–16-vuotiaat nuoret näkevät oman asuinalueensa ja sitä lähellä olevan Espoon keskuksen. Millaista Suvelassa on asua: miten siellä viihdytään, mitkä ovat alueen hyvät ja huonot puolet, millaisia ovat alueen palvelut ja miten aluetta ja eri ryhmien välisiä suhteita voitaisiin parantaa?

Unelmia yhteisistä tiloista

Vuonna 2009 selvitettiin espoolaisten mielipiteitä kaikille avoimien tilojen ja ulkoalueiden tarpeellisuudesta, käytöstä ja kokemuksista, tilojen sijainnista, toiminnasta sekä palveluista. Haastattelututkimuksessa käsitellään yhteisöllisyyttä palvelevien tilojen toiminnan edellytyksiä, itse toimintaa ja tilojen merkitystä niin käyttäjälle kuin koko asuinalueelle/ympäristölle. Tutkimuksen toteutti Taloustutkimus Oy.

Videotervehdyksiä asukkailta:

Kerro arjen ekovinkki! Asukkaat tekevät kaupungin!

Tavalliset asukkaat paljastavat parhaat ekovinkkinsä lyhyissä haastattelupätkissä. Toisessa videossa haastateltavat kertovat, miten he ovat voineet vaikuttaa oman asuinalueensa hyvinvointiin.

3. Kestävän kehityksen kasvatusta

Energia-teemakoulutus

Vihreä lippu -ohjelman kanssa toteutettu kalvosarja koulujen ja päiväkotien henkilökunnalle. Sisältää tietoa energiantuotannosta ja -kulutuksesta, niiden ympäristövaikutuksista sekä energiasta päiväkotien ja oppilaitosten arjessa. Mukana runsaasti toimintaideoita ja Vihreä lippu -toimijoiden esimerkkejä.

Keke koulussa – Kestävän kehityksen ohjelma

Esite koulujen kestävän kehityksen ohjelmatyöstä. Sisältää kestävän kehityksen ohjelman perusmallin sekä ohjeita ja vinkkejä ohjelman rakentamiseen ja toteuttamiseen. Esite on julkaistu myös ruotsiksi.

Keke päiväkodissa – Kestävän kehityksen ohjelma

Esite päiväkotien kestävän kehityksen työn tueksi. Sisältää kestävän kehityksen ohjelman perusmallin sekä ohjeita ja vinkkejä ohjelman rakentamiseen ja toteuttamiseen. Esite on julkaistu myös ruotsiksi.

Keke koulussa – Kestävän kehityksen opas

Käytännönläheinen opas peruskoulujen suunnitelmalliseen kestävän kehityksen ohjelmatyöhön. Sisältää kestävän kehityksen ohjelman perusmallin, mallitekstejä ja -lomakkeita työn tueksi, toimintavinkkejä sekä taustatietoa keke-asioista, kuten keken asemasta opetussuunnitelman perusteissa. Oppaaseen liittyy kalvosarja taustamateriaaleineen.

Keke leikkipuistossa – Kestävän kehityksen ohjelma

Kirjanen kestävän kehityksen ohjelmatyöstä leikkipuistoissa.

Keke päiväkodissa – Kestävän kehityksen opas

Käytännönläheinen opas päiväkotien suunnitelmalliseen kestävän kehityksen ohjelmatyöhön. Sisältää kestävän kehityksen ohjelman perusmallin, mallitekstejä ja -lomakkeita työn tueksi, toimintavinkkejä sekä taustatietoa keke-asioista, kuten keken asemasta varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman perusteissa. Oppaaseen liittyy kalvosarja taustamateriaaleineen.

Kiuru ja Koppakuoriainen

Päivähoidon ja alkuopetuksen ympäristökasvatusideoita

Tietoa ja käytännön vinkkejä ympäristökasvatukseen varhaiskasvatuksessa ja alkuopetuksessa. Pääpaino luontokasvatuksessa, mutta mukana myös kestävän arjen näkökulmia. Uudistettu versio Vantaan kaupungin omasta, 1990-luvun alussa tehdystä ympäristökasvatusmateriaalista.

Kaikki mukaan! Lasten osallisuus päiväkodissa

Päiväkodin työntekijöille suunnattu kalvosarja lasten osallisuuden merkityksestä ympäristökasvatuksessa. Ripaus teoriaa ja runsaasti käytännön esimerkkejä.

Kaikki mukaan! Oppilaiden osallisuus koulussa

Opettajille suunnattu kalvosarja oppilaiden osallisuuden merkityksestä ympäristökasvatuksessa. Ripaus teoriaa ja runsaasti käytännön esimerkkejä.

Lennu Liito-orava ja kesäinen kaupunkiseikkailu

Materiaali Lennu Liito-oravan kesäleireille

Materiaalipaketti 1–4-luokkalaisten kesäiselle päiväleirille (5 päivää, noin 4 h/päivä). Olga Orava ja Lennu Liito-orava tutustuvat ihmisten ja eläinten maailmaan sekä erilaisiin elinympäristöihin.

Mikä on arvokasta?

Arvojen selkiyttämisharjoituksia

Vihkosessa esitellään muutamia arvojen selkiyttämiseen tähtäviä harjoituksia eri-ikäisille. Harjoitusten avulla voidaan oppia tunnistamaan, punnitsemaan ja uudelleenarvioimaan omia arvoja, ja samalla ymmärrys ja kunnioitus myös muiden näkemyksiä kohtaan kasvaa.

Ympäristötekoja ja yhteistä puuhaa

Lakanoiden uusi elämä päiväkodin käsipyyhkeinä

Esite ympäristöä, aikaa ja rahaa säästävistä käsipyyhkeistä, jotka tehdään vanhoista lakanoista ja joita voi käyttää yhä uudelleen.

Onni on – rajaton

Ppt-kalvosarja herättelee ajatuksia ja keskustelua onnellisuudesta, kohtuudesta ja hyvästä elämästä. Harjoitusten ja tekstien avulla pohditaan muun muassa sitä, mistä onni rakentuu, mikä on tärkeää ja kuinka paljon on riittävästi. Kalvosarjan tueksi on ohjaajan taustamateriaali.

Reput ja reissumiehet – MIPS-kalvosarja

Kalvosarjassa tutustutaan Katja ja Kari Keskiavertoon, keskimääräisiin suomalaiskuluttajiin. Liikkumisen, asumisen, ruoan, kodin tavaroiden, harrastusten ja vapaa-ajan tyypillisiä kulutuslukumia sekä näiden kevyempiä vaihtoehtoja tarkastellaan humoristisen kuvituksen kera. Kalvosarjan tueksi on ohjaajan taustamateriaali.

Sieppo-lehden teemanumero 1/2011: Ihanat kamalat tavarat

Sieppo-lehden teemanumerossa on rojupöhhön liittyviä tekstejä ja tehtäviä. Lehden mukana jaettavaksi on painettu myös dvd-levyjä Rojupöhhö-nukketeatterista.

4. Muuta

Kestävän kehityksen ja yhteisöllisyyden nykykäytänteet, asenteet ja tiedot sekä tuen tarve

Päiväkodin johtajat, koulujen rehtorit, 5. luokan opettajat, asumisneuvojat, vuokratilojen asukkaat, isännöitsijät ja toimitusjohtajat, kaupunginosa-aktiivit ja maahanmuuttajat vastasivat 4V-hankkeen TNS-Gallup Oy:ltä tilaamaan tutkimukseen touko–syyskuussa 2009.

Vaalikysely yhteisöllisyydestä ja kestävästä kehityksestä

Raportti Espoon, Helsingin ja Vantaan kunnallisvaaliehdokkaille syksyllä 2008 tehdystä kyselystä. Sen avulla haluttiin selvittää tulevien poliittisten päätöntekijöiden ja vaikuttajien näkemyksiä kestävästä kehityksestä. Kysymykset käsittelevät muun muassa asukkaiden osallistumiseen, kasvatukseen ja ilmastomuutokseen liittyviä teemoja. Yli 600 ehdokasta vastasi kyselyyn.

Lue lisää kestävästä asumisesta, asukasosallisuudesta ja kestävä kehityksen kasvatuksesta.

Hankkeessa on kerätty ja testattu hyviä käytäntöjä, joista voi lukea 4V:n nettisivuilta www.4v.fi/hyvatkaytannot

